

Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg.....	2
1. Slutsatser och bedömningar från genomförandet av föregående strategi.....	4
2. Översikt av strategisammanhanget.....	5
2.1 Förändringar i strategisammanhanget	5
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget.....	6
2.3 Synergier med andra svenska strategier	6
3. Slutsatser från operationalisering	7
3.1 Förändringsteori	7
3.2 Genomförande	11
3.3 Uppföljning	12
4. Resultatredovisning för den nya strategin	13

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, strategirapport och fördjupad strategirapport.

1. **Strategirapport år 1** skrivs för strategiperiodens första år efter att en operationalisering ägt rum. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
2. **Den årliga strategirapporten** skrivs för de åren varken en fördjupad översyn eller operationalisering ägt rum.
3. **Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn ägt rum. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål³) samt ge tydliga rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. samarbetspartners rapporter, reserapporter, utvärderingar, analyser och mötesanteckningar).

Kapitel 1 sammanfattar slutsatser från genomförandet av föregående strategi. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** beskriver slutsatser från operationaliseringen av den nya strategin. **Kapitel 4** redogör för hittills uppkomna resultat för den nya strategin.

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/4.

Sida använder **trafikljus** för att sammanfatta Sidas nulägesbedömning inom ett strategimål och ge en snabb överblick av hur det går i strategigenomförandet. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. Utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimål**, dvs det kontextuella område som strategimålet handlar om. Sida kan inte hållas ansvarig för utvecklingen men måste förhålla sig till denna. Bedömningen ska utgå ifrån hur det ser ut vid tidpunkten för strategirapportsskrivandet och motiveras med tillgänglig information såsom studier, utvärderingar, rapporter, indikatorer/utvecklingstrender.

Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

Grön: Utvecklingen går framåt

Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt

Röd: Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens** relevans, dvs huruvida den sammansatta portföljen förväntas bidra till förändring i linje med strategimålet. Med portfölj menas insatser och andra aktiviteter som genomförs i förhållande till ett strategimål. Bedömningen motiveras med Sidas förändringsteori och de prioriteringar som vägleder insatsportföljen i förhållande till utveckling i kontexten och resultat från insatser.

Bedömning av **portföljens relevans**:

Grön: Portföljen är relevant

Gul: Portföljen är delvis relevant

Röd: Portföljen är inte relevant

1. Slutsatser och bedömningar från genomförandet av föregående strategi

Föregående strategi genomfördes från 2013 fram till och med augusti 2018. Utvecklingen i landet ändrades betydligt under strategins gång. I början av strategin sågs Zambias ekonomiska utveckling mycket lovande ut och tillväxten låg på nivåer över 7%. 2015 gick landet in i en djup ekonomisk kris med en fallande valuta, ökande skuldbörda, energikris och kraftigt minskade intäkter från kopparindustrin pga drastiskt minskade kopparpriser. Då den tidigare ekonomiska tillväxten endast gynnade ett fåtal och heller inte skapade många nya jobb, ledde den ekonomiska krisen till ytterligare ojämlikheter inom landet och Zambia blev ett av de mest ojämlika länderna i världen.

Genom sin strategi 2013-2018 stöttade Sverige en diversifierad ekonomi med fokus framförallt på jordbruk som är den sektor som Zambia själva lyfter fram som den viktigaste framtidssektorn. Flera insatser verkade för ökad tillgång till marknader för lantbrukare som samtidigt stöttar små och medelstora företag, vilket på sikt skapar en hållbar inkluderande ekonomisk utveckling. Resultaten var goda med framförallt ökad hushållsinkomst till följd⁴. Genom marknadssystemansatser, garantier och andra innovativa marknadsinstrument har mobiliseringen av privat kapital varit betydande.^{5 6}

För att motverka de stora skillnaderna i människors livsvillkor stöttade Sverige även ökad tillgång till energi med mycket lovande resultat, därtill omfattande stöd till fattiga människors tillgång till en god, jämlik och säker mödra- och barnhälsovård, bättre sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) samt förbättrat näringsintag för barn och sociala trygghetssystem. Resultaten manifesterades framförallt i minskad mödradödlighet samt inkludering av sexualundervisning i läroplanen från åk 5 till 12, därtill stöd till tillgång till säker abort och preventivmedel samt omfattande rådgivning. Stödet till sociala trygghetssystem genom zambiska staten fungerade förhållandevis väl, utökades och var 2018 rikstäckande. En korruptionshärva alldeles i slutet av strategiperioden satte, förhoppningsvis tillfälligt, stopp för den utvecklingen.

Sverige stöttade också ett flertal organisationer i det civila samhället för att stärka mänskliga rättigheter och öka ansvarsutkrävande. Ett större stöd till lokalradiostationer pågick också under hela strategiperioden. Insatserna i portföljen var både högst relevanta och framgångsrika i sina resultat. Dock minskade det demokratiska utrymmet under perioden vilket medförde svårigheter för media och civilsamhällesorganisationer att verka fritt i landet.

Sammanfattningsvis fungerade den inslagna vägen under strategin som en god grund för den nya strategin med några nya vägval som redovisas i kommande kapitel.

Sammantagen bedömning, strategi Zambia 2013-2018

Sammantagen bedömning av utveckling mot strategimålen	
Sammantagen bedömning av insatsportföljens relevans	
Sammantagen bedömning av insatsportföljens genomförande	

⁴ 167,000 hushåll uppmättes 2015 i den stora Rural Agricultural Livelihood Survey ha ökat sina inkomster tack vare Musika, detta motsvarar ca 1 miljon människor. Annual Report Annex 1: 2017 Results, p 2, January 2018

⁵ Musikas finansiering av affärsidéer mobiliserade dubbelt så mycket privat kapital. Musika Annual Report Annex 1: 2017 Results, p 3,5 and 8, January 2018

⁶ I Beyond the Grid Fund Zambia beräknas den privata sektorn inom förnyelsebar energi att stå för mer än tre gånger så stor finansiering som Sidas. Beyond the Grid Fund for Zambia, Quarterly report 8 (November 2017-January 2018), p.3 and Annex 1, REEEP, March 2018

2. Översikt av strategisammanhanget

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Ökad påverkan av klimatförändringar

I Zambia tillämpas fortfarande ett extensivt svedjebruk vilket tillsammans med dels befolkningsökningen, dels användningen av träkol för matlagning, medfört stor avskogning. Många människor på landsbygden är redan drabbade av klimatförändringarnas effekter i form av torka och översvämningar, stigande temperaturer och kraftiga och oförutsägbara regn med påtagligt minskad resiliens som följd. Även människor i städer lever i ökad risk för att drabbas av sjukdomar och materiella förluster som dessa förhållanden medför.

Minskat demokratiskt utrymme

Under de senaste åren har utrymme för yttrandefrihet i både traditionell och social media minskat. Flera tidningar, radiostationer och Tv-kanaler har stängts ned eller känt sig hotade. Civila samhällsorganisationer och medborgare har också märkt av det krympande utrymmet för åsikts- och yttrandefrihet, inte minst i samband med val (två nationella val, flera distriktsval och fyllnadsval). Det politiska tonläget har skruvats upp och uttalanden och aktioner politiseras och polariseras.

Ekonomisk kris-igen

I mitten av förra strategin, 2015, kom landet i ekonomisk kris, främst på grund av kraftigt sjunkande kopparpriser men därefter återhämtade sig Zambias ekonomi delvis. Strukturella reformer och åtstramningar infördes, men inte i tillräckligt stor utsträckning. Detta samt den växande utlandsskulden har lett till att Zambia åter är i ekonomisk kris. Hela 40% av 2019 års budget går åt till att betala räntor på lån, vilket gör att statens åtaganden, inte minst i de sociala sektorerna, kommer att bli mycket svåra att uppfylla.

Ökad korruptionsnivå

Zambia är ett land med hög korruptionsrisk och flera undersökningar visar att korruptionen i Zambia ökar. Under åren 2010 till 2015 förbättrade Zambia stadigt sin position i Transparency Internationals rankning av länder efter upplevd korruption (CPI) upp till nummer 76 av 180. Sedan dess går trenden kraftigt i motsatt riktning och 2018 återfinns Zambia på plats 105 av 180.⁷ Afrobarometers senaste undersökning om korruption i Zambia från 2018 redovisar att två tredjedelar upplever att korruption har ökat sedan senaste undersökningen 2014. 70% av deltagarna anser att regeringen hanterar korruption "dåligt" eller "ganska dåligt". Siffrorna är högre bland fattiga människor jämfört med icke-fattiga.⁸ Den zambiska riksrevisionens rapport för 2017 är mer tvetydig, många förbättringar redovisas men både förskingring av statliga medel och antalet fall där man betalat för mycket för produkter och tjänster ökade markant från året innan.⁹

Färre bilaterala utvecklingsaktörer aktiva i landet

De senaste åren har flera bilaterala givare så som Norge, Danmark, Nederländerna och Kanada lämnat utvecklingssamarbetet med Zambia. Finland har också minskat sitt utvecklingssamarbete betydligt.

⁷ Transparency International Corruption Perception Index för åren 2010 – 2018.

⁸ Afrobarometer, Dispatch No 213, 11 June 2018, p. 2

⁹ Report of the Auditor General on the account of the Report for the financial year ended 31st of Dec 2017, Executive summary s V, oktober 2018.

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör drygt 2 %	Strategins andel av det totala biståndet utgör 5 %.
	Gemensamma EU-strategin gäller 2014–2020
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: USA, Globala Fonden, IDA, EU och Storbritannien	Sverige är den 6:e största givaren. Av EU MS är Sverige den 2:a största givaren.

Även om biståndets andel av budgeten är liten sett till Zambias egen statistik vet vi att flera initiativ som inte går till eller genom statliga institutioner inte räknas med. Stor andel av budgeten går också till räntebetalningar på lån samt till personalkostnader, vilket gör givarnas bidrag till faktiska verksamheter mer betydande. Sverige är aktivt i den gemensamma givargruppen, CPG, och dess tematiska undergrupper inom jordbruk, energi, sociala trygghetssystem, hälsa, demokrati och god förvaltning och jämställdhet. Sverige lämnade just ifrån sig ordförandeklubban i jämställdhetsgruppen och inledde ordförandeskapet för hälsogruppen nu i januari 2019. Sedan en tid tillbaka är Sverige också ordförande i gruppen för sociala trygghetssystem. Dessutom har Sverige en ledande roll i en givargemensam task force inom förnybar energi där även zambiska myndigheter deltar. Sverige och USAID samarbetar nära kring hälsostödet och Storbritannien, Irland och Finland har tillsammans med Sverige stöttat det sociala trygghetssystemet. Även om ingen gemensamhetsprogrammering förs mellan EU och medlemsländerna, har Sverige en mycket nära och regelbunden dialog med EU och flera medlemsstater.

2.3 Synergier med andra svenska strategier

Sida-studier tyder på att HBTQI-rättigheter bättre stöds genom regionala initiativ i länder där det är olagligt, såsom i Zambia. Samarbetet med det regionala SRHR-teamet (Strategin för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021) är således viktigt. Å andra sidan stöder det regionala teamet FEMNET i ett jämställdhetsprojekt som också bidrar till kvinnors politiska deltagande i flera afrikanska länder, däribland Zambia. Det finns också samarbete kring hälsofinansiering och sexualundervisning (Comprehensive Sexuality Education). Stödet för förnybar energi är direkt kopplat till Power Africa-initiativet för förnybar energi i södra Afrika, som inbegriper energieffektivitet och energitransmission i SADC och EAC. Zambia har två garantier varav den ena är fullt utnyttjad och avslutas i mars i år, den andra löper ytterligare fem år. Ambassaden kommer under 2019 att tillsammans med Sidas enhet för Lån & Garantier undersöka ytterligare möjligheter att utnyttja garantiinstrumentet.

Medel är allokerade från kapacitetsutvecklingsstrategin, främst bestående av internationella utbildningsprogram ITP, samt stöd genom svenska organisationer i det civila samhället. Ansökningar uppmuntras från relevanta partners för lämpliga ITP:s relaterade till strategin, inklusive insatser för uppföljning med alumner. Ambassaden har en regelbunden dialog med svenska civilsamhällesorganisationer verksamma i landet.

2.4 Integrering av perspektiven

I den tidigare strategin identifierades en avsaknad av stöd med de allra fattigaste som direkt målgrupp varpå ambassaden inledde stöd till sociala skyddssystem. Strategiområde 1 prioriterar också möjlighet till delaktighet för fattiga människor att genom civila samhället delta i arbete för planering och

utveckling som gynnar de fattigaste. Strategiområde 2 beaktar **fattigdomsperspektivet** genom att arbeta med jämlik tillgång till hälsovårdstjänster, där de flesta insatser riktar sig mot de fattigaste och mest utsatta grupperna.

Rättighetsperspektivet är den grundläggande utgångspunkten för att uppmana staten att garantera individens rättigheter, öka medvetenheten om personliga rättigheter och förbättra möjligheter för individer att försvara sina rättigheter. Hela den nya portföljen i strategiområde 1 genomsyras därför av rättighetsperspektivet. I strategiområde 2 är SRHR en tydlig prioritet och en stark strävan i genomförandet av den nya strategin är att utvidga dessa rättigheter till ungdomar.

Sedan strategin kom till stånd har Sidas fokus på **jämställdhet** ökat genomgående i hela portföljen. Insatser med jämställdhet som huvudmål är tio till antalet och återfinns inom alla strategiområden, men ambitionen är att antalet insatser med jämställdhet som både huvud och delmål skall öka. Sammantaget, men i synnerhet i strategiområde 2 där fokus nu är på kvinnor, kan mer fokus läggas på att engagera män och unga pojkar i programmen och genomförandet av aktiviteter, då pojkar och män är centrala för att förändra könsroller i samhället. Sida fortsätter att arbeta för ökad integrering av jämställdhet i insatser inom ekonomisk tillväxt och har med hjälp av Sida HQ och Helpdesk inlett en insats att stärka kunskapen och engagemanget för kvinnors ekonomiska egenmakt inom alla 14 organisationer som jobbar med marknadsutveckling.

Miljö och klimat är specifikt mål för strategiområde 3 och insatserna i portföljen speglar detta. Som ett led i ytterligare ökat fokus har Sida stöttat Musika, genomföraren av det största stödet till jordbruksmarknaden, att genom externa konsulter och Sidas Helpdesk öka sin kunskap och integrering av miljö och klimat i hela organisationen och verksamheten. Ett av affärsområdena de stöttar är också Environmental Markets och flera nya innovationer och angreppssätt har därmed fått stöd av Musika. Det nyligen inledda stödet till civila samhällsorganisationer genom Action Aids paraplyfinansiering har inneburit stöd till flera mindre organisationer som jobbar med miljö och klimat. Den portföljöversyn av miljö och klimat som genomfördes 2017 bör uppdateras med påföljande prioriteringar för framförallt ökad miljöintegrering i Sidas portfölj.

I strategiområde 1 är **konfliktperspektivet** särskilt integrerat i NLACW-bidraget genom det civilrättsliga systemet, stödet till Action Aid Zambia och Diakonia samt det planerade stödet inför valet 2021. Stödet till att motarbeta könsbaserat våld ökar den personliga säkerheten för kvinnor och barn och minskar konflikter i hemmet. Stöd till restaureringen av Kariba-dammen har ett tydligt mål att minimera riskerna för att dammen brister och därpå relaterade dödsfall.

3. Slutsatser från operationalisering

3.1 Förändringsteori

Zambia är ett av världens mest ojämlika länder, inte minst vad gäller inkomst (GINI-koefficient 57) och jämställdhet (plats 139 av 188). På landsbygden lever 76,6 procent av befolkningen i fattigdom. Motsvarande andel i urbana områden är 23,4 procent. Zambia har oroväckande statistik när det kommer till undernäring och hämmad tillväxt (stunting) och många människor lider av otrygg livsmedelsförsörjning. Att minska dessa ojämlikheter är därmed mycket viktigt, både gällande resurser, men även gällande möjligheter och valmöjligheter till sociala tjänster för män och kvinnor i såväl urbana områden som på landsbygden. Att minska ojämlikheten ingår i flera av de existerande insatserna, inte minst i stödet till kvinnors och barns tillgång till hälso- och sjukvård och till socialbidrag för de allra

mest utsatta. Sida undersöker dock även strategimålsöverskridande alternativ för att i större utsträckning nå de mest utsatta, särskilt kvinnor och unga samt söka hitta rätt balans mellan å ena sidan kortsiktiga och långsiktiga mål, å andra sidan direkta och indirekta målgrupper.

För att uppnå en inkluderande tillväxt, som tar hänsyn till miljö och klimat, är satsningar inom jordbrukssektorn avgörande. För att jordbruk ska vara lönsamt måste det finnas en fungerande marknad där den privata sektorn är drivande och där miljömässigt hållbara lösningar kan utvecklas och anammas. Zambia har redan upplevt effekterna av klimatförändringar som framförallt resulterat i extrema väderförhållanden så som torka och översvämningar, stigande temperaturer och kraftiga och oförutsägbara regn. De konsekvenser som klimatförändringarna medför för människor som lever i fattigdom behöver beaktas i alla insatser och initiativ för att öka människors motståndskraft (resiliens).

Zambias unga befolkning växer i hög takt och antalet tonårsgraviditeter är stort, varför tillgång till tjänster inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt kompetensutveckling och ökade sysselsättningsmöjligheter är av yttersta vikt. Detta gäller både ökade individuella försörjningsmöjligheter, ekonomisk tillväxt för landet i stort och för att minska riskerna för spänningar och konflikter i landet. Dessutom behövs större satsningar göras för att bidra till att utmana existerande normer och förändra beteenden.

Resultaten under förra strategin var överlag mycket positiva och många människor nåddes av olika insatser. Utmaningen att nå kvinnor och ungdomar i tillräcklig utsträckning framstod dock som central, varför detta lyftes särskilt i den efterföljande strategin och dess operationalisering.

Strategimål 1 Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet
Yttrandefriheten har begränsats, informationen är knapphändig och tvetydig och de organisationer som har till uppgift att övervaka statens agerande, såsom universitet, fackföreningar, studentrörelser, yrkesföreningar och civilsamhällsorganisationer, är avsevärt försvagade.

För att angripa det krympande demokratiska utrymmet stöttar Sida en rad organisationer och initiativ inom demokrati och mänskliga rättigheter. Stort fokus ligger i att förstärka medborgares deltagande och efterfrågan på sina mänskliga och demokratiska rättigheter, men också på att stärka det civila samhället, media och den politiska dialogen.

Zambia är ett land med hög korruptionsrisk och förekomsten av korruption på olika nivåer har ökat under de senaste åren. Sverige fortsätter stödja zambiska riksrevisionen som bidrar till ökad ansvarsskyldighet för användning av offentliga medel samt förbättrade metoder. Ett nytt stöd till Transparency International inleddes också under 2018, deras arbete med Kommissionen för anti-korruption samt uppföljning och kampanjverksamhet mot korruption anses mycket relevant i dagens läge.

Den stora ojämställdheten som råder i Zambia hindrar landet från att utvecklas både socialt och ekonomiskt och trots många års satsningar från både zambiska och utländska organisationer kvarstår problemet framförallt på grund av de sociala normer som råder. Det dubbla rättssystemet som erkänner sedvanerätt parallellt med den statliga understödjer bevarandet av sedvänjor och normer som hindrar ökad jämställdhet i samhället.

Att stärka partnerorganisationer i deras jämställdhetsarbete och fokus på ungdomar och att förbereda för nya insatser med andra aktörer är ett pågående arbete. Insatser riktade till att öka kvinnors politiska och

ekonomiska engagemang och makt är nödvändiga för att uppnå strategins resultat. Könsbaserat våld är vanligt förekommande och Sverige kommer att fortsätta stötta organisationer som arbetar med rättsliga och förebyggande åtgärder.

Sida står fast vid att fortsätta stödet till socialförsäkringar, trots de rådande utmaningarna, och avser att identifiera de insatser som fokuserar på de fattigaste och mest sårbara. Givet rådande utmaningar behöver val av genomförande part noga övervägas.

Strategimål 2 Jämlik hälsa, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt nutrition

Trots att Zambia har gjort betydande framsteg när det gäller att förbättra befolkningens hälsa under det senaste årtiondet kämpar landet fortfarande med en tung sjukdomsburden, hög och tidig fertilitet i kombination med en oacceptabelt hög förekomst av mödra- och spädbarnsdödlighet och undernäring bland framförallt fattiga gravida kvinnor och barn. Hälsa och tillgång till sjukvårdstjänster av god kvalitet varierar stort beroende på faktorer som kön, inkomst, utbildningsnivå och var människor bor. Unga kvinnor är särskilt missgynnade och sårbara, och tidiga- och tvångsäktenskap, tonårsgraviditeter och tidigt föräldraskap är vanligt. De löper också högre risk än pojkar att hoppa av skolan i förtid, att bli hiv-smittade och att utsättas för könsbaserat våld. Den låga användningen av preventivmedel bland sexuellt aktiva unga kvinnor och det höga antalet osäkra aborter reflekterar både en begränsad tillgång till sexuella och reproduktiva hälso- och sjukvårdstjänster anpassade för ungdomar och otillräcklig sexualundervisning som inkluderar sexuell och reproduktiv hälsa. Strukturell ojämställdhet, stereotypa förväntningar på flickor och pojkar och traditionella sociala kulturella normer förvärrar ytterligare stigma och diskriminering. Bred tillgång till SRHR-tjänster är avgörande i fattigdomsbekämpningen.

Orsakerna till flera av problemen är ett svagt hälsosystem med otillräckliga resurser och kapacitet att nå ut till de fattigaste och mest missgynnade i samhället med vård av god kvalitet liksom med förebyggande och hälsofrämjande insatser.

För att kunna arbeta med rättvis tillgång till hälso- och sjukvård för alla zambier fortsätter Sida att stödja Zambias regering i syfte att stärka hälsosystemet samt att säkerställa att fattiga och utsatta människors behov prioriteras. Detta innebär också att fokus utvidgas från att enbart säkerställa tillgänglighet och tillgång, till att också förbättra kvaliteten och mottagandet av vården som ges.

Baserat på de brister som har identifierats i stödet till hälsosektorn är det nödvändigt att öka fokus på primärhälsovård på lokal nivå, på ökad kunskap om god hälsa och effektivare service på olika nivåer. Fortsatt viktigt är insatser som delvis hamnar utanför den formella hälsosektorn, inklusive insatser som adresserar beteendeförändringar, riktade mot negativa normer, värderingar och attityder som påverkar orsaker till uppsökande av vård och folkhälsa överlag.

Global och nationell forskning och erfarenhet kring undernäring och hämmad tillväxt visar att den kritiska perioden är under graviditeten och upp till att barnet fyllt två år. Sidas insatser kring nutrition koncentreras därför till den målgruppen men även till ungdomar. Sida kommer i övrigt att se till att satsningarna på nutrition har en bred ansats som inkluderar flera sektorer så som jordbruk, utbildning och sociala trygghetssystem.

Strategimål 3 Miljö, klimat, förnybar energi samt hållbar inkluderande ekonomisk utveckling och försörjning

Den växande skuldbördan och Zambias ekonomiska kris är ett faktum. Vilka åtgärder Zambia till slut kommer att vidta är i dagsläget oklart, men en delegation från IMF väntas till landet i mars. Strukturella reformer av olika slag är nödvändiga.

Sverige har liten möjlighet att påverka den makroekonomiska situationen, men kan fortsatt bidra till att marknader för olika produkter och tjänster fungerar bättre. Genom att stimulera marknaden att på flera sätt inkludera fattiga människor (marknadssystemansats, challenge funds och andra innovativa ansatser) ökar inkomsten och möjligheterna till utveckling både för människor i fattigdom och för små- och medelstora företag som i sin tur kan växa och anställa flera.

Oavsett ekonomiskt läge är satsningar inom jordbrukssektorn avgörande för att uppnå en inkluderande tillväxt. Sida fortsätter att stödja initiativ som bidrar till att frigöra potential inom jordbrukssektorn genom att stimulera fler marknadsinvesteringar, ökad tillgång till information, energi och finansiella tjänster samt ökad kunskap om hållbara jordbruksmetoder. Genom att fokusera på jordbruk och energi med starkt fokus på miljö, kommer livsmedelstrygghet och försörjningsmöjligheter att förbättras och erbjuda möjligheter att undersöka om förutsättningarna för handel och affärsutveckling inom dessa områden kan stärkas.

De ohållbara jordbruksmetoderna tillsammans med användningen av träkol för matlagning medför stor avskogning och dessutom förlust av god jordmån och biodiversitet, vilket i sin tur påverkar produktiviteten i lantbruket negativt. Många människor på landsbygden är dessutom drabbade av klimatförändringarnas effekter och jordbruksmetoder måste anpassas och förbättras för att bibehålla markens bördighet och öka människors resiliens. Sverige stöttade under strategiperioden en särskild insats inom detta område, men då den nya strategin innehåller ett specifikt mål inom miljö- och klimat kommer Sveriges engagemang inom området öka framgent, både med ökad integrering i hela strategins portfölj och genom särskilda insatser.

Ökad tillgång till hållbar, tillförlitlig och förnybar energi och rena bränslen är avgörande för att förbättra levnadsvillkoren på landsbygden, där 95% av befolkningen saknar tillgång till elnät. Insatser inom detta område bör komplettera befintliga energisatsningar och mobilisera ytterligare resurser, möjliggöra en stegvis ökad tillgång till modern energi för belysning, matlagning, och produktiv verksamhet (kylning, uppvärmning, eldrivna verktyg och produkter) – och ytterligare möjliggöra tillgänglighet i glesbefolkade områden långt från elnät, och för människor med låga och oregelbundna inkomster. Det finns också möjligheter att utnyttja den snabba utvecklingen av förnybar energi och energieffektivitet för ökad sysselsättning. Åtgärder som handlar om hållbara bränslen för matlagning är ett område som bör adresseras, och kan få stor inverkan på förbättrad hälsa, möjligheter och fördelar för kvinnor och ökad motståndskraft mot klimatförändringar.

Hållbar användning av naturresurser, ökad hållbar produktivitet och produktion och ökad motståndskraft mot klimatförändringen ska vara integrerade delar av verksamheten inom jordbruk och förnybar energi. Särskilda åtgärder kan behövas för att stärka aktörer i offentliga sektorn för att hantera klimatförändringar på olika sätt.

Den stora unga befolkningen och en arbetsför befolkning av både kvinnor och män medför stora möjligheter till tillväxt, förutsatt att kvinnor och ungdomar får tillgång till utbildning, kompetensutveckling och sysselsättningsmöjligheter. Insatser bör därför prioritera åtgärder för kvinnors

ekonomiska egenmakt och för ungdomar för att möjliggöra mer övergripande och inkluderande tillväxt, särskilt inom jordbruket och dess värdekedjor. Åtgärder måste också kopplas samman med stöd till sociala skyddsnät och möjligheter till att skapa arbetstillfällen, såväl formella som informella och enklare jobb på en ”nybörjarnivå”.

3.2 Genomförande

Flera nya avtal undertecknades 2018 för stöd till civilsamhällesorganisationer med tonvikt på ansvarsutkrävande, såsom ökat demokratiskt utrymme och medborgares kunskaper om mänskliga rättigheter, vilket bidrar till flera mål inom Strategiområde 1 för demokrati och mänskliga rättigheter. Stödet till insatsen för sociala skyddsnät avslutades 2018 och på grund av det korruptionsfall som pågår i socialförsäkringsprogrammet gör Sida en analys av på vilket sätt vi kan fortsätta stödja de allra fattigaste. Arbetet med att fylla portföljen för stöd till offentlig förvaltning har påbörjats och kommer att fortsätta under 2019.

Portföljen för strategimål 2 för hälsa låg till stor del redan i linje med strategimålen. Flera nya avtal tecknades under 2018 och de ämnar täcka några av de tidigare konstaterade bristerna, bland annat med ett starkare fokus på ungdomar, större tonvikt på unga flickors behov och deras sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. Några bidrag kommer att förnyas med större tonvikt på områden som identifierats som brister eller som inte levererar tillräckligt goda resultat. En halvtidsöversyn kommer att genomföras under 2019 inför en möjlig andra fas av stödet till hälsoministeriet.

Den nuvarande portföljen inom strategiområde 3, Miljö, klimatförändringar och ekonomisk utveckling har ett starkt fokus på utveckling av marknadssystem, vilket bör bibehållas, med åtgärder för att konsolidera portföljen och sammanlänka insatser. Den nya strategin kräver dock ökade riktade insatser mot kvinnors och ungdomars försörjningsmöjligheter och insatser för att adressera klimatförändringar och handel.

Utveckling av biståndsanslaget (DAA) under strategiperioden

För 2018 utbetalades under SA 1 (tidigare RA 3) 44 599 000 kr, 190 154 000 kr under SA 2 (tidigare RA 1) och 210 017 000 kr under SA3 (tidigare RA 2)¹⁰. Det låga beloppet under SA 1 förklaras av att många avtal avslutats under 2017-2018 och utav de nya som inletts var endast ett fåtal aktuella för betalningar under 2018. Dessutom genomfördes inte planerade betalningar till sociala trygghetssystem pga korruptionsmisstankar. Fördelningen kommer dock att bli mer jämn framöver. Den preliminära fördelningen per strategiområde för 2020 och 2021 är 150 MSEK för strategiområde 1 och 2 och 200 MSEK för strategiområde 3. Utvecklingen av DAA under 2019–2021, inklusive en del överplanering, syns i tabellen nedan. Uppdaterade siffror är inhämtade från A6 Annual DAA i februari 2019.

	2019	2020	2021
SA 1	151 162	187 600	174 400
SA 2	132 676	162 750	149 600
SA 3	210 666	224 289	156 800
Total	494 504	574 639	480 800
Strategi Allokering	440 000	500 000	500 000

¹⁰ Sammantaget för de båda strategierna, hänvisning till Table 1. Financial Overview per Area of Support in Strategy in P6 Annex to Strategy Report 2018

Insatser som skall fasas ut samt planerade nya insatser

De flesta insatserna inom demokrati och mänskliga rättigheter avslutades 2017, varför insatser med mindre relevans för strategin redan har avvecklats. Några nya avtal har ingåtts men det finns utrymme och behov av flera nya initiativ för att bidra till alla mål i strategiområde 1, bl a undersöks stöd till valet 2021, kärnstöd till Rädda Barnen Zambia och stöd genom Världsbanken till förbättrad skolgång för flickor från fattiga familjer som är mottagare av socialbidrag. Ökad jämställdhetsintegrering i pågående insatser och ett nytt riktat bidrag till kvinnors ekonomiska egenmakt under strategiområde 3 kommer också att bidra till målet att öka jämställdheten mellan kvinnor och män. Ett par nya initiativ som bidrar till målet om förstärkt kapacitet i offentliga institutioner har inletts, dels med SCB, dels med KEMI. Dessutom har ett nytt avtal nyligen ingåtts med Office of the Auditor General.

SRHR-insatsen BBC Media Action Tikambe! avslutas 2019, men kommer förmodligen att ingå i ett förnyat och breddat stöd till BBC Media Action. Stödet till projektet Increasing Skilled Birth Attendants in Rural Zambia genom CHAI, som Sverige har stöttat till länge, kommer att avslutas 2019. Stödet till Kafue Gorge Regional Training Center (KGRTC) om kompetensutveckling inom energisektorn slutfördes 2018, men en pilotfas för utvecklandet av en Public Private Development Partnership (PPDP) har inletts tillsammans med ILO. Stödet till marknads-utvecklingsinsatserna Yapasa ILO och stöd till IDE kommer att fasas ut för att skapa utrymme för fler insatser för kvinnors ekonomiska egenmakt, miljö och vidareförädling inom jordbruket.

Bidrag till bredare relationer

Pågående och planerade insatser som bidrar till bredare relationer inkluderar PPDP inom kompetensutveckling (en med Volvo och den ovan nämnda med flera energirelaterade företag). Samarbeten vars pilotfaser inletts, mellan Zambia Environmental Management Agency (ZEMA) och KEMI samt SCB och den zambiska motsvarigheten är exempel på utvecklande av relationer mellan offentliga myndigheter. Diakonia-projektet arbetar med gruvföretag inom företagsledning och mänskliga rättigheter. Flera ITP-program har varit, och kommer fortsättningsvis vara, till hjälp för att bygga kapacitet och öka medvetenheten om svenska prioriteringar och universella normer. Ambassaden har också initierat ett nätverk för hållbart företagande som är engagerat i områden som är relevanta för strategin. Utvecklingssektionen delar på att i nätverket företräda ambassaden med ambassadens politiska/främjande sektion.

3.3 Uppföljning

Ambassaden har ett väletablerat arbetssätt för kvalitetssäkring som styr strategins uppföljning. I enlighet med instruktionerna ska uppföljningen, av såväl insatser som strategins mål, inriktas på de mest avgörande frågorna för att uppnå målen, inklusive hantering av identifierade risker i förhållande till målen. I en årlig resursplaneringsprocess / -dokument identifieras de resurser och kompetenser som behövs för resultatuppföljningen för varje insats för att säkerställa att viktiga perspektiv baserade på risk och väsentlighet beaktas vid uppföljning av insatser. Det rekommenderas att ett mindre team arbetar tillsammans med uppföljning av omfattande eller komplexa insatser, samt under det sista året av en insats där en fortsättning eller ny fas förväntas. Ambassaden undersöker också hur man regelbundet följer upp förändringar/förflyttningar i portföljen genom att fokusera på specifika insatser som jämställdhet och ungdomar, eventuellt genom riktat internt arbete och / eller externa studier.

Rapportering av genomförandet av strategin och resultaten görs vid olika tidpunkter under året: Sidas årsredovisning, strategirapporter och "trafikljusbedömningar".

En halvtidsöversyn av strategin förväntas ske år 2020.

4. Resultatredovisning för den nya strategin

Då den nya strategin började gälla i september 2018 kommer flera resultat kunna redovisas först i nästa strategirapport. Flera av de pågående insatserna och de insatser som inleddes tidigare under året har dock genererat resultat som har stor relevans för nuvarande strategi.

Stödområde 1: Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

Action Aid Zambia genomförde i slutet av 2018 sin första vidareförmedlingsprocess. 12 zambiska organisationer har genom detta fått del av medel för insatser under det övergripande målet *Increase citizens awareness and demand for human rights in Zambia with a view of bringing a just Zambian community that is accountable, free of corruption, uphold health rights and ensure climate justice.*

Diakonia har under perioden ingått avtal om en ny fas av stöd till förbättrad dialog mellan medborgare, beslutsfattare och privata företag för ökat ansvarstagande på lokal nivå. Det aktuella programmet har i och med det nya avtalet utökats från tre till tio distrikt. Transparency International Zambia har publicerat Zambia Bribe Payers Index för 2017. Resultaten visar på en ökad förekomst av mutor i landet sedan den senaste rapporten för 2014.¹¹ En uppföljningsstudie som gjordes hösten 2018 av programmet Radio Waves visar att 1 730 000 personer (32% av den vuxna befolkningen i täckningsområdet) nåtts av något av de lokalradioprogram med inriktning på demokrati och politik som programmet producerat och sänt. Radio Waves når lyssnare på framförallt landsbygden i alla tio provinser i Zambia och genomslaget bland målgruppen var enligt studien att regelbundna lyssnare bland annat hade större tilltro till sin förmåga att diskutera och påverka den lokala politiken, större benägenhet att kontakta de lokala makthavarna och bättre förmåga att kunna förklara hur ett val går till.¹²

Stöd till sociala trygghetssystem genom Joint UN Programme on Social Protection har under året, trots svåra omständigheter kopplade till misstänkt korruption i sektorn, fortsatt arbetet med att stärka system i sektorn. I synnerhet har programmet fokuserat på att stärka systemen för informationshantering och betalningssystem kopplade till socialbidrag för de allra fattigaste.

Stödområde 2: Jämlig hälsa, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt nutrition

Det stora hälsostödet som genomförs via hälsoministeriet i fyra provinser gick under 2018 in på sitt tredje år. Programmet syftar till att förbättra hälsan för främst kvinnor, ungdomar och barn genom breda programverksamheter som fokuserar på bättre och jämlig tillgång till hälso- och sjukvård främst på landsbygden. Under de sista tre månaderna av 2018 har programmet utbildat totalt 272 sjuksköterskor och barnmorskor i bland annat akut förlossningsvård, ungdomshälsa inklusive SRHR, insättning av långsiktiga preventivmedel samt insamling och analys av hälsodata. Därutöver har 200 hälsovolontärer ute på landsbygden utbildats i SRHR och förebyggande mödrahälsa. Totalt har 18 förlossningsannex byggts fram till årsskiftet 2018/19 samt fyra personalbostäder i närheten av de avlägset belägna hälsocentralerna. Andelen gravida kvinnor som besöker barnmorska under graviditetens första 14 veckor har ökat med 6,5 procentenheter från december 2017 till december 2018 vilket är en bra indikation på att kvinnor söker sig till sjukvården för förebyggande mödrahälsovård.¹³

Hänvisning av ungdomar till hälsokliniker för tillgång till SRHR-service är viktigt då skolor inte tillhandahåller dessa tjänster. Inom ramen för projektet Tikambe! hänvisades under 2018 3 960 ungdomar till hälsokliniker varav 60 procent var skolelever. 60 procent av samtliga besökare var flickor.

¹¹ 2017 Zambia Bribe Payers Survey Index Report, p.1

¹² Highlights från Radio Waves/Zambia Speaks Endline Report (draft) delat med ambassaden februari 2019.

¹³ Status report September to December 2018, Ministry of Health, February 2019, sid 4.

Tikambe-projektet har också öppnat SRHR fritidsklubbar i 40 skolor där ungdomar kan samtala, dela idéer och erfarenheter kring frågor som rör sexualitet och reproduktiv hälsa. 2 261 ungdomar har engagerats för att starta diskussioner med andra ungdomar och har fått särskild handledning för att göra detta¹⁴. Sida påbörjade ett nytt stöd till SRHR-organisationen Marie Stopes under 2018. Sedan starten i maj 2018 har 310 säkra aborter genomförts och över 10 000 medicinska abortmediciner har distribuerats till apotek. 25 667 kvinnor har fått tillgång till preventivmedel och SRHR-tjänster varav 15 procent var under 20 år. Sedan maj 2018 har Marie Stopes särskilda Call Centre tagit emot över 9 000 samtal som rör SRHR- information¹⁵

Sida stöder ett 3-årigt projekt med 12 400 000 kronor som sysselsätter 16 biomedicinska tekniker i fyra provinser. Dessa tekniker ser till att underhåll och reparation av högteknologisk och livsavgörande medicinsk utrustning genomförs. Sverige via Hälsoministeriet har gjort betydande investeringar i medicinsk utrustning inom ramen för stödet till mödra-, barn och ungdomshälsa. Teknikerna erbjuds kontinuerlig yrkesutbildning och de i sin tur stödjer användarna på de anläggningar där de arbetar. Driftstiden för utrustningen var låg i början av programmet i september 2018 (cirka 60-70%) men uppskattas nu vara cirka 83%¹⁶.

Stödområde 3: Miljö, klimat, förnybar energi samt hållbar inkluderande ekonomisk utveckling och försörjning

Under hösten 2018 gjordes en stödsats för att stärka Zambias ministerium för land och naturresurser, och dess nybildade klimatavdelnings i sitt kommunikationsarbete. Insatsen bidrog till dialog mellan ministeriet akademiska institutioner och civilsamhälle genom ett öppet seminarium om klimatsmart jordbruk och innovativ klimatfinansiering, som en del av Zambias förberedelser inför COP24¹⁷. Dessutom har ett avtal ingåtts mellan Kemikalieinspektionen och Zambias miljömyndighet ZEMA om kemikaliehantering med fokus på bekämpningsmedel inom jordbruket.

Nära 20 000 lantbrukare har utbildats i hållbara odlingsmetoder så som agroforestry och andra jordförbättrande och därmed resiliensstärkande tekniker¹⁸. I det projektet har genomföraren SNV under 2018 dessutom låtit göra en fördjupad klimatriskbedömning för att verifiera och revidera metoderna och i slutändan också sprida metoderna till andra delar av landet.¹⁹ Genom Musika skapades under 2018 ytterligare drygt 1 000 nya marknadsplatser, i form av företagsrepresentation eller mellanhand, för småbrukares ökade tillgång till produkter och tjänster så som finansiella resurser, teknologi, traktorer, utsäde, veterinärtjänster och vaccin, soldrivna vattenpumpar och inte minst marknader att sälja sina produkter och tjänster på.²⁰ Stödet till den resultatbaserade ”Beyond the Grid Fund for Zambia”, för förnybara, hållbara och överkomliga energitjänster till människor som inte nås av det nationella elnätet har under sina första 18 månader givit mycket goda resultat. Hittills har drygt 85 000 kunder (ca 450 000 människor) fått tillgång till el tjänster. Det är dubbelt så många som förväntat. Dessutom har över 1 000 nya jobb skapats.²¹ Inom ett program för biogas i jordbruket har 3 000 rötkammare tagits i drift och 340 människor utbildats för att installera tekniken²²

¹⁴ BBC Media Action/Restless Development: Tikambe! Report December 2017-November 2018 s 6-7.

¹⁵ Scaling Up Access to Comprehensive Sexual Reproductive Health and Rights for Women and Girls in Zambia, one-page document, Marie Stopes Zambia 2019.

¹⁶ Tropical Health Education Trust, Notes from meeting with THET dated 7 February 2019.

¹⁷ Key Findings Climate Change communication Zambia - Final report 190104, Gullers AB

¹⁸ Annual Progress Report Sustainable Land Management Solutions June 2018, s 28

¹⁹ Climate Risk Assessment SILMS, SNV June 2018

²⁰ Musika Annual Report 2018, p 3. Feb 2019

²¹ BGFZ Quarterly report - Nov 2018 - Jan 2019, REEEP, Annex 1

²² Energy for Agriculture (E4A) Project Proposal for Extension 2019, s.3

Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

Stödområde 1: Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet**Mål²³****Portfölj²⁴**

Strategimål 1.1 Förbättrad kapacitet och ökat demokratiskt utrymme för att kunna verka för och stärka mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Strategimål 1.2 Ökad jämställdhet särskilt avseende politiskt deltagande och ekonomisk egenmakt.

Strategimål 1.3 Ökad social trygghet för människor som lever i fattigdom.

Strategimål 1.4 Förbättrade förutsättningar för demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption, ökat ansvarstagande och ansvarsutkrävande i offentliga institutioner.

Strategimål 1.5 Stärkt kapacitet i offentliga institutioner, inklusive kapacitet att mobilisera ytterligare aktörer och resurser för hållbar utveckling.

Stödområde 2: Jämlik hälsa, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt nutrition

Strategimål 2.1 Ökad och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård med fokus på kvinnor, ungdomar och barn.

Strategimål 2.2 Ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Strategimål 2.3 Förbättrat näringsintag för kvinnor, ungdomar och barn.

Stödområde 3: Miljö, klimat, förnybar energi samt hållbar inkluderande ekonomisk utveckling och försörjning

Strategimål 3.1 Hållbart nyttjande av naturresurser, ökad hållbar produktivitet och produktion i jordbruket, samt ökad motståndskraft mot klimatförändringar.

Strategimål 3.2 Förbättrade möjligheter till hållbar försörjning, med fokus på produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, särskilt för kvinnor och ungdomar.

Strategimål 3.3 Ökad kapacitet att bedriva hållbar handel, tillgång till marknader och värdekedjor för småskaliga lantbrukare, entreprenörer och företag.

Strategimål 3.4 Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet.

²³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

²⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

Annex 1: Strategiöversikt i tabeller och diagram (BISI P6 rapport):

All data in report is per December 31, 2018. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2018: 450 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2018: 444 686 KSEK

Table 1. Financial Overview 2018 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2018
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2018 (KSEK)*
Total			444 686
Zambia 2013-2017	Total		285 118
	Improved health	Improved access to quality health and medical care for women and children under the age of five, with the ambition that Sweden will contribute to trained staff assisting in at least 38 000 deliveries.	59 135
		Increased awareness of and access to sexual and reproductive health services and rights for girls and boys.	16 322
		Improved nutrition for pregnant women and children under the age of five, with the ambition that Sweden will contribute to at least 47 000 children under the age of five having a more nutritious diet.	29 450
		Total	104 907
	Increased employment opportunities in rural and peri-urban areas and opportunities to start and run productive businesses	Increased number of productive jobs, particularly for women and young people, with the ambition that Sweden will contribute to at least 120 000 people having productive work in the agricultural sector.	6 578
		Increased access to secure and sustainable energy for households, public services and businesses.	105 197
		Increased access to financial services for small-scale farmers, entrepreneurs and businesses, with the ambition that Sweden will contribute to at least 30 000 small-scale farmers having access to financial services.	11 542
		Increased access to markets for small-scale farmers, entrepreneurs and businesses.	14 760

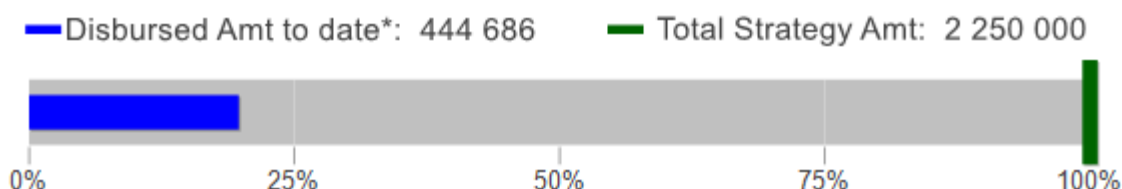
		More sustainable use of natural resources with the focus on agriculture, with the ambition that Sweden will contribute to at least 14 000 farmers basing their activities on sustainable use of land resources.	7 921
		Total	145 998
	Strengthened democratic accountability and transparency, and increased awareness of human rights	Increased capacity, reduced corruption and increased openness in the Zambian public administration.	6 080
		Enhanced capacity to demand accountability and increased awareness of human rights.	21 643
		Total	27 722
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	6 474
		Total	6 474
	Phasing out	Phasing out	17
		Total	17
	Total		159 567
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	-13
		Total	-13
	Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet	Förbättrad kapacitet och ökat demokratiskt utrymme för att kunna verka för och stärka mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.	6 077
		Ökad jämställdhet särskilt avseende politiskt deltagande och ekonomisk egenmakt.	63
		Förbättrade förutsättningar för demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption, ökat ansvarstagande och ansvarsutkrävande i offentliga institutioner.	4 000
		Stärkt kapacitet i offentliga institutioner, inklusive kapacitet att mobilisera ytterligare aktörer och resurser för hållbar utveckling.	263
		Total	10 403
	Jämlik hälsa, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt nutrition	Ökad och jämlik tillgång till hälso-och sjukvård med fokus på kvinnor, ungdomar och barn.	51 745
		Ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.	22 830
		Förbättrat näringsintag för kvinnor, ungdomar och barn.	10 672
		Total	85 247
	Miljö, klimat, förnybar energi samt hållbar	Hållbart nyttjande av naturresurser, ökad hållbar produktivitet och	10 535

	inkluderande ekonomisk utveckling och försörjning	produktion i jordbruket, samt ökad motståndskraft mot klimatförändringar.	
		Förbättrade möjligheter till hållbar försörjning, med fokus på produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, särskilt för kvinnor och ungdomar.	30 419
		Ökad kapacitet att bedriva hållbar handel, tillgång till marknader och värdekedjor för småskaliga lantbrukare, entreprenörer och företag.	13 850
		Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet.	9 215
		Total	64 019
	Phasing out	Phasing out	-89
		Total	-89

**Please notice that Outcome includes even payments made in the first months of 2018 under the frame of previous strategy.*

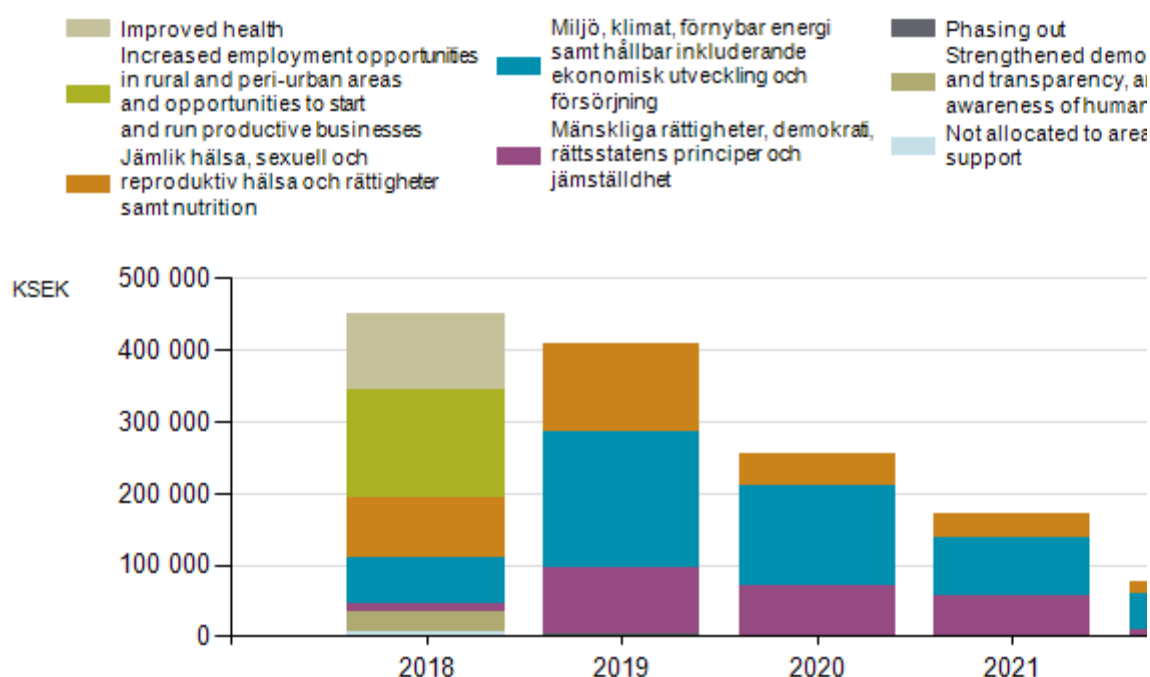
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 1st year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 285 118 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

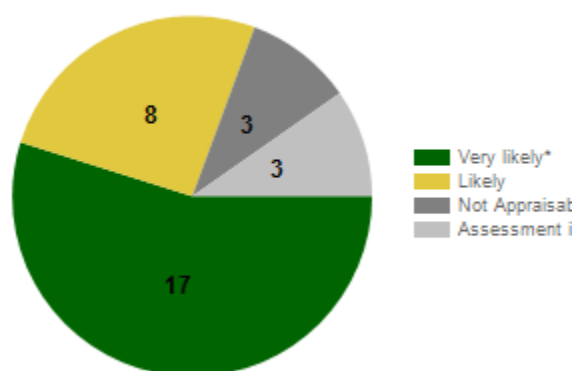
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

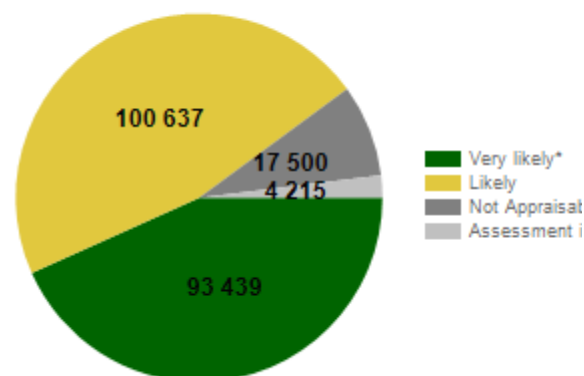
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (l

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

***Note that this table does not include contributions and payments made under the frame of the previous strategy as is the case with table 1 and 2 as contributions that are phased out or are about to be phased out are not of interest for this type of analysis.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

